

VALTIONEUVOSTON VIIKKO

Toimittanut Valtioneuvoston viestintäosasto

SISÄLLYSLUETTELO

VALTIONEUVOSTO	13
Hallituksen esitykset	13
Valtioneuvoston asetukset	13
Valtioneuvoston päätökset	14
Nimitysasiat	15
Raha-asiat	15
HALLITUKSEN NEUVOTTELUT	16
Hallituksen neuvottelu valtion- talouden kehyksistä 21.3.2013 ..	16
LUOVUTETUT MIETINNÖT	21

VALTIONEUVOSTO

HALLITUKSEN ESITYKSET

Valtioneuvosto antoi **20.3.2013** eduskunnalle seuraavat hallituksen esitykset:

Hallituksen esitys (HE 19/2013 vp) eduskunnalle laeiksi rikoslain, pakkokeinolain 10 luvun 7 §:n ja poliisilain 5 luvun 9 §:n muuttamisesta. Rikoslakia sekä vuoden 2014 alussa voimaan tulevia pakkokeinolakia ja poliisilakia ehdotetaan muutettaviksi. Rikoslakiin lisättäisiin uusina rikoksina viestintärauhan rikkominen ja vainoaminen, rikoslain sananvapaus-

rikoksia koskevia säännöksiä muutettaisiin sananvapautta korostavaan suuntaan ja samalla tehtäisiin eräitä teknisluontoisia muutoksia. Pakkokeinolakiin ja poliisilakiin ehdotetaan tehtäviksi esityksen aiheuttamat teknisluonteiset muutokset. (OM lainsäädäntöneuvos Matti Marttunen 0295 150 548)

Hallituksen esitys (HE 20/2013 vp) eduskunnalle sähkö- ja maakaasumarkkinoita koskevaksi lainsäädännöksi. Sähkömarkkinalaissa säädetäisiin sähköä kantaverkonhaltijan omistuksen eriyttämisestä ja maakaasun siirtoverkonhaltijan riippumattomuuden varmentamisesta. Lakiin sisällytettäisiin säännökset kantaverkon määritelmästä, kantaverkonhaltijan vastuualueesta ja kantaverkon kehittämisestä. Sähkö- ja maakaasuverkkoihin pääsystä annettuja säännöksiä tarkennettaisiin voimalaitosten ja biokaasulaitosten liittämisen osalta sekä biokaasun siirtovelvollisuudella. Laissa annettaisiin säännökset sähköverkkojen toimitusvarmuuden parantamisesta ja sähköverkonhaltijoiden varautumisen tehostamisesta. Laissa täsmennettäisiin sähköä ja maakaasua käyttävien kuluttajien oikeuksia energialaskujen ja laskutuksen osalta. Maakaasumarkkinalakiin lisättäisiin säännökset maakaasuväylien ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten haltijoiden

velvollisuuksista ja näiden laitosten palveluiden käyttöoikeudesta sekä toiminnanharjoittajien valvonnasta. Energiemarkkinaviraston tehtävät, toimivaltuudet ja riippumattomuus yhdenmukaistettaisiin unionin lainsäädännön vaatimusten mukaisiksi. Lisäksi säädetäisiin sähkö- ja maakaasumarkkinalainsäädännön rikkomisen seurauksena määrättävästä seuraamusmaksusta. Esityksellä pantaisiin täytäntöön Euroopan unionin kolmannen energian sisämarkkinapakettin vaatimat muutokset sähkö- ja maakaasumarkkinoita koskevaan lainsäädäntöön. (TEM hallitusneuvos Arto Rajala 0295 064 828)

VALTIONEUVOSTON ASETUKSET

Valtioneuvosto antoi **20.3.2013** seuraavat asetukset:

Valtioneuvoston asetus vuodelta 2013 maksettavasta mehiläistalouden kansallisesta pesäkohtaisesta tuesta. Asetuksella määrätään mehiläistalouden kansallisen pesäkohtaisen tuen jakoperusteista, tukitasosta ja valvontaseuraamuksista. Tukitaso on 21,50 euroa talvehtinutta ja jakautumatonta mehiläisyhteiskuntaa kohti. Asetus tulee voimaan 27.3.2013. (MMM vanhempi hallitussihteeri Juha Vanhatalo 0295 162 347)

Valtioneuvoston asetus täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vähimmäisvaatimuksista. Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain (193/2013) 4 §:n 2 momentin perusteella säädetään valtioneuvoston asetus täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vähimmäisvaatimuksista. Asetuksella säädetään yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 6 artiklassa ja liitteessä III tarkoitetuista vähimmäisvaatimuksista, jotka koskevat maaperän suojelemista eroosiolta, maaperän rakenteen ja orgaanisen aineksen säilyttämistä, elinympäristöjen tilan heikentymisen ehkäisemistä ja vesiensuojelua. Asetus tulee voimaan 26.3.2013. (MMM vanhempi hallitussihteeri Suvi Ruuska 0295 162 248)

Valtioneuvoston asetus työ- ja elinkeinoministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen 1 ja 2 §:n muuttamisesta. Kilpailu- ja kuluttajaviraston perustamisen johdosta muutetaan työ- ja elinkeinoministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen (1024/2007) ministeriön toimialan virastoja koskevaa 2 §:n 1 momenttia. Lisäksi ministeriön tehtäviä koskevan 1 §:n 4 kohta muutetaan uuden Euroopan unionin rahoituskauden 2014–2020 valmistelua koskevien säännösten mukaiseksi. Samalla pykälään tehdään teknislouneita korjauksia. Asetus tulee voimaan 1.4.2013. (TEM ylitarkastaja Johanna Ylitepsa 0295 064 207)

VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSET

Valtioneuvosto teki yleisistunnossa **20.3.2013** seuraavat päätökset:

Päätös hyväksyä Euroopan puolustusvirastolle ja sen henkilöstöön kuuluville myönnettyistä erioikeuksista ja vapauksista neuvostossa kokoontuneiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden hallitusten edustajien Brysselissä marraskuussa 2004 tekemän päätöksen. Päätös sisältää tavanomaisia kansainvälisille elimille ja järjestöille sekä niiden työntekijöille myönnettäviä erioikeuksia ja vapauksia, jotka koskevat vain viraston virkamiehiä

ja jotka ovat tarpeen virkatehtävien hoitamiseen. (PLM hallitussihteeri Tuomas Venho 0295 140 414)

Päätös antaa eduskunnalle selonteko kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta. Selonteko sisältää Suomen kansallisen energia- ja ilmastostrategian, jossa määritetyillä toimilla varmistetaan vuodelle 2020 asetettujen kansallisten tavoitteiden saavuttaminen sekä valmistellaan tietä kohti EU:n pitkän aikavälin energia- ja ilmastotavoitteita. Euroopan unionin vuoden 2020 tavoitteet koskevat kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä, uusiutuvan energian edistämistä ja energiätehokkuuden parantamista. Hallitusohjelman mukaisesti strategiaan on liitetty mineraaliöljyn käytön vähentämishohjelma. Strategian mukaisilla toimilla Suomi pystyyneen täyttämään päästökaupan ulkopuolisen sektorin päästövähennysvelvoitteensa (16 prosentin päästövähennys) ilman joustokeinojen käyttöä. Strategiassa on arvioitu uusien toimenpidekokonaisuuksien vaikutuksia energiankäyttäjien energiakustannuksiin, valtiontalouteen ja kansantaloudellisiin kokonaistekijöihin, kuten bruttokansantuotteeseen, kotitalouksien kulutusmenoihin, investointeihin ja kansantalouden ulkoiseen tasapainoon. Uusien linjausten arvioidaan aiheuttavan lisäkustannuksia energiankäyttäjille ja valtiontaloudelle, mutta kokonaisuutena niiden vaikutukset kansantalouden pitkän aikavälin kehitykseen voisivat olla positiiviset. Toimenpiteitä toteutetaan valtiontalouden menokehyksen puitteissa. (TEM teollisuusneuvos Petteri Kuuva 0295 064 819)

Päätös myöntää Pori Energia Sähköverkot Oy:lle lunastuslupa omaisuuden lunastamiseksi Porin kaupungissa sijaitsevien kiinteistöjen alueille rakennetun 110 kV sähkönsiirtojohtoon käyttöoikeutta varten (Impola-Kupari). (TEM ylitarkastaja Johanna Juvonen 0295 064 220)

Päätös myöntää Pori Energia Sähköverkot Oy:lle lunastuslupa omaisuuden lunastamiseksi Porin kaupungissa sijaitsevien kiinteistöjen alueille rakennetun 110 kV sähkönsiirtojohtoon käyttöoikeutta varten (Kartano-Kupari). (TEM ylitarkastaja Johanna Juvonen 0295 064 220)

Päätös myöntää Järvi-Suomen Energia Oy:lle lunastuslupa ja ennakkohaltuunottolupa omaisuuden lunastamiseksi Mikkelin kaupungissa ja Mäntyharjun kunnassa sijaitsevien

kiinteistöjen alueille rakennettavaa 110 kV sähkönsiirtojohtoa varten (Yövesi–Säynäänlahti). (TEM ylitarkastaja Johanna Juvonen 0295 064 220)

Valtioneuvosto lähetti eduskunnalle **20.3.2013** seuraavat Euroopan unionin säädoehdotuksia koskevat valtioneuvoston kirjelmät:

Valtioneuvoston kirjelmä (U 11/2013) eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin oikeuksien harjoittamisesta kansainvälisten kauppasääntöjen soveltamista ja täytäntöönpanoa varten. Euroopan komissio antoi 18.12.2012 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin oikeuksien harjoittamisesta kansainvälisten kauppasääntöjen soveltamista ja täytäntöönpanoa varten. Asetuksen tavoitteena on varmistaa tehokas ja nopea päätöksenteko unionin oikeuksien suojaamiseksi tilanteissa, joissa kolmas maa rikkoo kansainvälisiä kauppasääntöjä. Tällä hetkellä asianmukaisia lainsäädäntöpuutteita ei ole, mikä heikentää unionin kykyä puolustaa tehokkaasti oikeuksiaan. Komissiolle siirrettiin asetuksen mukaisesti valta hyväksyä toimenpiteitä, jotka koskevat tulleja, määrällisiä rajoituksia ja julkisia hankintoja. Asetus olisi voimaan tullessaan sellaisenaan EU:n jäsenvaltioita sitova. Asetuksella ei ole suoria taloudellisia, sosiaalisia tai ympäristövaikutuksia. Unionin oikeuksien tehokkaan täytäntöönpanon voidaan arvioida vaikuttavan myönteisesti kansainvälisillä markkinoilla toimiviin suomalaisiin yrityksiin. (UM kaupallinen neuvos Mary-Anne Nojonen 09 160 55560)

Valtioneuvoston kirjelmä (U 12/2013) eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (euron väärentäminen). Euroopan komissio on 5.2.2013 tehnyt ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi euron ja muiden valuuttojen suojelusta väärentämiseltä rikosoikeuden keinoin ja neuvoston puitepäätöksen 2000/383/YOS korvaamisesta. Direktiiviehdotuksen tarkoituksena on tehostaa euron ja muiden valuuttojen suojaa väärennysrikoksilta rikosoikeuden keinoin. Rikoslain rahanväärennysrikoksia koskevat tunnusmerkistöt vastaavat pääasiallisesti direktiiviehdotuksessa edellytetyt. Ehdotus tulisi kuitenkin mahdollisesti edellyttämään joitakin muutoksia rikoslain säännöksiin esi-

merkiksi säädettyjen seuraamusten sekä rikosoikeuden soveltamisalan osalta. (OM lainsäädäntöneuvos Tanja Innanen 0295 150 338)

Valtioneuvoston kirjelmä (U 13/2013) eduskunnalle Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi verkko- ja tietoturvallisuuden korkean tason varmistamiseksi Euroopan unionin alueella. Direktiiviehdotuksella jäsenvaltiot veloitettaisiin ensinnäkin laatimaan verkko- ja tietoturvastrategia sekä nimeämään kansallinen toimivaltainen viranomais, jolla on riittävät taloudelliset ja henkilöstöresurssit turvariskien ja -poikkeamien ennaltaehkäisyä ja käsittelyä sekä niihin reagoimista varten. Lisäksi direktiivillä luotaisiin jäsenvaltioiden ja komission välinen yhteistyömekanismi, jonka keinoin voitaisiin vaihtaa ennakkovaroituksia tietoturvariskeistä ja -poikkeamista, tehdä yhteistyötä niiden ratkaisemisessa ja järjestää säännöllisiä vertaisarviointoja sekä harjoituksia. Direktiivi myös velvoittaisi eräiden yhteiskunnan keskeisten alojen (rahoituspalvelut, liikenne, energia, terveys) kriittisten infrastruktuurien ylläpitäjät sekä keskeisimmät tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajat ja julkishallinnon ottamaan käyttöön riskinhallintakäytänteitä ja raportoimaan ylläpitämiinsä keskeisiin palveluihin kohdistuvista merkittävistä tietoturva-poikkeamista. (LVM neuvotteleva virkamies Timo Kievari 0295 342 620)

NIMITYSASIAIT

Valtioneuvosto päätti **20.3.2013** seuraavat nimitysasiat:

Erityisasiantuntija Taina Kulmala valtioneuvoston kanslian neuvottelevan virkamiehen virkaan 1.4.2013 alkaen. (VNK hallitusneuvos Kari Peltonen 0295 160 288)

Erivapauden antaminen ulkoasiainsihteeriksi, filosofian kandidaatti Leena Liskille ja ulkoasiainsihteeriksi, diplomaattikielenkääntäjäksi Paula Sirkkiälle ulkoasiainhallinnon lähetystöneuvoksen viran kelpoisuusvaatimuksista. (UM henkilöstöjohtaja Vesa Lehtonen 09 160 55401)

Ulkoasiainsihteeriksi Markus Heydemann, ulkoasiainsihteeriksi Anu Konttinen, ulkoasiainsihteeriksi Jussi Koskela, ulkoasiainsihteeriksi Minna Laajava, ulkoasiainsihteeriksi Jukka Nikulainen,

ulkoasiainsihteeriksi Petra Paasilinna, ulkoasiainsihteeriksi Jyrki Terva, ulkoasiainsihteeriksi Alekski Vakkuri, ulkoasiainsihteeriksi Leena Liski ja ulkoasiainsihteeriksi Paula Sirkkiä lähetystöneuvoksen virkaan 1.4.2013 lukien. (UM henkilöstöjohtaja Vesa Lehtonen 09 160 55401)

Neuvottelevan virkamies Riitta Bäckin ja neuvottelevan virkamiehen Lauri Liusvaaran määrääminen sivutoimiseksi jäseniksi vakuutusosastoosaston 1.4.2013 alkaen 31.12.2014 päättyvän toimikauden loppuun saakka. (OM ylitarkastaja Jarkko Mannerhovi 0295 150 546)

Virkavapauden myöntäminen ylijohtaja Jorma Vuoriolle Maahanmuuttoviraston ylijohtajan virasta 1.7.2013–30.6.2020. (SM neuvotteleva virkamies Marja-Riitta Salokannel 071 878 8304)

Oikeustieteen kandidaatti Sanna Ruuskanen liikenne- ja viestintäministeriön hallitusneuvoksen virkaan 22.4.2013 lukien. (LVM kansliapäällikkö Harri Pursiainen 0295 342 389)

Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari Juhani Jokinen Kilpailu- ja kuluttajaviraston pääjohtajan virkaan 1.4.2013–31.3.2020. (TEM henkilöstö- ja hallintojohtaja Mikko Salmenoja 0295 047 986)

Diplomi-insinööri, valtiotieteiden maisteri Timo Juhani Mattila Kilpailu- ja kuluttajaviraston kilpailuasioiden vastuualueen ylijohtajan virkaan 1.4.2013–31.3.2020. (TEM henkilöstö- ja hallintojohtaja Mikko Salmenoja 0295 047 986)

Oikeustieteen kandidaatti Päivi Maj-Lis Kristiina Hentunen Kilpailu- ja kuluttajaviraston kuluttaja-asioiden vastuualueen ylijohtajan virkaan 1.4.2013–31.3.2020. (TEM henkilöstö- ja hallintojohtaja Mikko Salmenoja 0295 047 986)

RAHA-ASIAIT

Valtioneuvoston raha-asiaivaliokunta puolsi istunnessaan **20.3.2013** seuraavia asioita:

Panssariprikaatin ja Senaatti-kiinteistöjen välisen vuokrasopimuksen allekirjoittaminen. Panssariprikaati allekirjoitti vuokralaisena 21.1.2013 Senaatti-kiinteistöjen kanssa Hattulan monitoimihallin uudisrakennushanketta koskevan ehdollisen vuokrasopimuksen. Senaatti-kiinteistöjen

hallitus on hyväksynyt hanketta koskevan ehdollisen investointiesityksen 16.1.2013. Hanke on arvioitu valmistuvaksi 30.11.2014. Vuokra-aika alkaa 1.12.2014, jatkuu määräaikaisena 15 vuotta, jonka jälkeen toistaiseksi voimassa olevana 12 kk:n irtisanomisajalla. Hattulan monitoimihallin uudisrakennushankkeen toteuttamisella taataan puolustusvoimauudistuksen ratkaisumallin mukaisesti varusmiessoittokunnan ja viestikoulutuksen henkilökunnalle ja varusmiehille asian- ja tarkoituksenmukainen terveellinen, turvallinen ja tehokas koulutus- ja työympäristö. Hankkeen tavoitehinta-arvio on 5 828 000 € (sis. alv:n osuuden 1 128 000 € hintataso 11/2012). (PLM erityisasiantuntija Kaj Heng 0295 140 451)

Rahoitus metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitämiseen ja metsäluonnon hoidon edistämiseen vuonna 2013. Valtion talousarviossa vuodelle 2013 on myönnetty momentille 30.60.45 (Metsäluonnon hoidon edistäminen) määrärahaa 7 527 000 euroa. Päätöksellä osoitetaan Suomen metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikössä käytettäväksi kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) 19 § mukaisesti ympäristötukeen sekä 20 § mukaisesti metsäluonnon hoitohankkeiden rahoittamiseen kuluvan vuoden talousarvion momentilta 30.60.45 valtiontukea 6 927 000 euroa. (MMM neuvotteleva virkamies Leena Arpiainen 0295 162 238)

Liikenneviraston Lappeenrannan toimipistettä koskevaan vuokrasopimukseen sitoutuminen. Liikennevirastolle esitetään vuokrattavaksi toimitilat Lappeenrannasta Senaatti-kiinteistöjen omistamasta Lappeenrannan virastotalosta, Villimiehenkatu 2. Liikennevirasto oikeutetaan sitoutumaan vuokrasopimukseen Senaatti-kiinteistöjen kanssa ja neuvottelemaan sopimus ja aloituspäivä siten, että Liikenneviraston vuokraama tila on viraston toimintoihin sekä vähitellen lisääntyvän henkilöstön tarpeisiin sopiva ja että kustannukset ovat mahdollisimman pienet siirtymäkauden 2017 loppuun asti. Vuokrasopimus alkaa syksyllä 2014. Ensimmäinen sopimuskausi on 10 vuotta. Tarkoituksena on saada Liikenneviraston Lappeenrantaan sijoitettaville toimintoille tarkoituksenmukaiset, sijainniltaan hyvät sekä

terveet, muuntojoustavat ja energia-taloudelliset tilat. Tavoite on sijoittaa Lappeenrannassa sijaitseva liikenne- ja viestintäministeriön Saimaan kanavavaltuutetun toimisto samaan virasotaloon synergiaetujen varmistamiseksi. Vuokrattavaksi esitetään tiloja yhteensä 165 henkilölle 2 488 m² eli noin 15 m²/hlö. Vuokran suuruus mukaan lukien sähkö sekä tilojen peruspalvelut on vuoden 2012 hintatasossa 16,97 euroa/m² eli 42 225 euroa kuukaudessa. Kymmenen vuoden vuokrasopimus on yhteensä noin 5,07 miljoonaa euroa. Toimitilakustannukset on mahdollista rahoittaa valtiontalouden 2013–2016 kehysten puitteissa. (LVM osastopäällikkö Pekka Plathan 0295 342 340)

Liikenneviraston Turun toimipistettä koskevan vuokrasopimuksen hyväksyminen. Liikennevirasto oikeutetaan tekemään lisäsopeus kertakorvauksena investoinneista Turun Linnakiinteistöissä (Turku Port Center, Juhana Herttuan Puistokatu 21, Turku) sijaitseviin toimitiloihin. Tarkoituksena on siirtää koko Liikenneviraston Turussa sijaitseva toiminta samoihin tiloihin siten, että tieliikennekeskuskellekin saadaan asianmukaiset toimitilat. Liikennevirasto on solminut vuokrasopimuksen 25.8.2011 Turun Linnakiinteistöön sijoittuvista toimitiloista. Liikennevirasto saa peruskorjatut tilat käyttöönsä huhtikuussa 2013 ja vuokrasopimus on voimassa 10 vuotta. Vuokrasopimuksen solmimisen jälkeen on tullut ilmi, että toimitilojen vaatimat lisätyöt ovat osa kiinteistöä ja siten vuokranantajan vastuulla ja niiden tulee olla osa vuokrasopimusta. Vuokrasopimuksen kohteena on tiloja yhteensä 1637,2 m², joka sisältää toimisto- ja valvomotilaa 1294 m², sosiaali-, lepo- ja johtokeskustiloja 307 m² (yhteisiä tiloja Rajavartiolaitoksen kanssa 615 m², joista Liikennevirastolla 50 %) ja laitetilaa kellarissa 36 m². Hankkeen kustannukset ovat alkuperäiseen suunnitelmaan verrattuna nousseet ja muodostuvat seuraavasti: sopimuksen mukainen tilavuokra 10 vuodessa 4,6 M€ lisätilan vuokra 10 vuodessa 0,1 M€ ja kertakorvaus investoinneista 1,93 M€. Yhteensä toimitilakustannus on 6,63 M€, joka on mahdollista rahoittaa valtiontalouden vahvistettujen vuosien 2013–2016 kehysten puitteissa. (LVM osastopäällikkö Pekka Plathan 0295 342 340)

TEN-T -tuen hakeminen Euroopan unionin talousarviossa yleiseurooppalaisten liikenneverkkojen (TEN-T) kehittämiseen osoitetusta määrärahasta (monivuotinen tukiohjelma). Suomen valtio hakee TEN-T-tukea yhteensä noin 111,54 milj. euroa vuosien 2012 ja 2013 monivuotisen tuen ohjelmasta. Suomesta tukea hakee valtion lisäksi myös muiden toimijoiden hankkeet. Tukea hankitaan valtion hankkeisiin sekä yksityisen sektorin hankkeeseen. E 18 Koskenkylä-Kotka erillishanke sisältyy vuoden 2012 talousarvioon, Kehä III vaihe 2 vuoden 2013 talousarvioon, Kehärata vuoden 2009 talousarvioon ja jäänmurtajahankinta vuoden 2013 talousarvioon. TEN-T -tutkimuksiin ja -selvityksiin sekä muilta kuin investointimomenteilta rahoitettaviin investointeihin saatavat tuet tuloutetaan pääosin hallinnonalan virastojen nettobudjetoituille toimintamomenteille. Investointimomenteilta rahoitettaviin investointeihin saatavat tuet budjetoidaan bruttoperiaatteen mukaisesti tulona ao. tulomomenteille osastoon 12. Vastaavat summat lisätalousarviossa budjetoitu investointimomenteille. Muilla hankkeilla ei ole suoria vaikutuksia valtiontalouteen. (LVM hallitusneuvos Mikael Nyberg 0295 342 474)

Valtion ydinjätehuoltorahaston tilinpäätös 2012 ja voiton tuloutus. Työ- ja elinkeinoministeriö saa vahvistaa Valtion ydinjätehuoltorahaston (rahasto) vuoden 2012 tilinpäätöksen liitteenä olevan rahaston johtokunnan esityksen mukaisesti. Rahaston tilintarkastajat ovat 18.2.2013 puoltaneet tilinpäätöksen vahvistamista johtokunnan esityksen mukaisena. Rahaston johtokunta esittää, että Varautumisrahaston tilikauden voitto 36 142 464,35 euroa siirrettäisiin ydinenergialain (990/1987) 51 §:n mukaisesti Fortum Power and Heat Oy:llä ja Teollisuuden Voima Oyj:llä sekä VTT:llä rahastossa olevien rahasto-osuuksien lisäyksi siinä suhteessa kuin vastaavat rahasto-osuudet ovat kalenterivuoden aikana olleet rahaston varoina. Ydinjätehuoltovelvollisia ovat tilikauden aikana olleet ydinenergialain mukaan Fortum Power and Heat Oy, Teollisuuden Voima Oyj ja VTT. Rahaston johtokunta esittää, että Ydinturvallisuustutkimusrahaston tilikauden tuottojäämä 225 867 euroa lisätään rahaston pääomaan käytettäväksi ydinenergialaissa säädettyyn tarkoitukseen vuonna 2013. Lisäksi

on 2 280 000 euroa saamia mak-suista, joita koskevasta päätöksistä on valitettu ja joita ei vielä asian keskenäisyyden vuoksi ole eräännetty. Johtokunta esittää myös, että Ydinjätetutkimusrahaston tilikauden kulujäämä 91 842 euroa vähennetään rahaston pääomasta. Valtion ydinjätehuoltorahaston taseen loppusumma tilikauden päättyessä oli vajaa 2,2 miljardia euroa. (TEM neuvotteleva virkamies Jaana Avolahti 0295 064 836)

HALLITUKSEN NEUVOTTELUT

HALLITUKSEN NEUVOTTELU VALTIONTALouden KEHYKSISTÄ 21.3.2013

Hallitus on sopinut valtiontalouden kehyksistä: Vahva panostus kasvuun, työllisyyteen, oikeudenmukaisuuteen ja vakauteen

Hallitus on 21.3.2013 sopinut valtiontalouden kehyksistä vuosille 2014–2017. Hallitus korostaa talouskasvua ja uusia työpaikkoja ratkaisuna julkisen talouden haasteisiin. Suomen taloudellinen menestys rakentuu korkean työllisyyden, kilpailukykyisen tuotannon, korkean osaamisen, tasa-arvoisten hyvinvointipalveluiden sekä sosiaaliseen oikeudenmukaisuuden ja jokaisen osallisuuden perustuvan hyvinvointimallin varaan myös jatkossa.

Kasvua ja kilpailukykyä edistävät toimet

Hallitus alentaa yritysten yhteisöverokantaa 4,5 prosenttiyksiköllä 20 prosenttiin. Tavoitteena on kasvupotentiaalin vahvistaminen, investointien vauhdittaminen, työpaikkojen luominen ja yritysten palkanmaksuvarasta huolehtiminen. Verotuksen painopiste siirtyy tuloksen verotuksesta ulos jaetun voiton verottamiseen.

Osinkoverojärjestelmä uudistetaan. Osinkotulot verotetaan aina pääomatulona. Julkisesti noteerattujen yritysten osingot säädetään kokonaan veronalaisiksi. Muista kuin julkisesti noteeratuista yhtiöistä saadusta osingosta on veronalaisista 25 % siihen määrään saakka, joka vastaa osakkeen matemaattiselle arvolle lasket-

tua 8 % vuotuista tuottoa. Ylimenevä osa on kokonaan veronalaista pääomatuloa.

Yhteisöveron laskulla vastataan myös teollisuuden tuleviin haasteisiin, kuten vuonna 2015 voimaan tulevaan rikkidirektiiviin. Veroratkaisun lisäksi rikkidirektiiviin sopeutumista helpotetaan runsaan 100 miljoonan euron panostuksella LNG-infrastruktuuriin. Tieliikenteeseen tulevien raskaan kuljetuskaluston mittojen ja massojen korotukseen varataan kehyskaudella yhteensä 55 miljoonaa euroa lisärahoitusta, jotta tiestö saadaan pidettyä asianmukaisessa kunnossa. Myös alueellista kuljetustukea jatketaan. Tavoitteena on lyhyellä tähtämällä saavuttaa 80–160 miljoonan euron vuotuiset säästöt logistiikkakustannuksissa. Pitkällä aikavälillä kuljetuskustannushyödyt saattavat nousta jopa 3 miljardiin euroon.

Teollisuuden vero- ja kustannustaakkaa vähennetään suunnitellun windfall-veron helpotuksella. Aiemmin 170 miljoonan euron vero peritään vain 50 miljoonan euron osalta. On huomattava, että rikkidirektiiviin voimaantuloon liittyy huomattavia epävarmuuksia esimerkiksi kustannusten osalta. Hallitus toimii koko EU:n tasolla kustannustehokkaan rikkidirektiivin toimeenpanon varmistamiseksi ja säännöllisesti tarkastelee asiaa.

Hallitus käynnistää mittavan kasvurahoitusohjelman pääomasijoitusmarkkinoiden vahvistamiseksi ja pk-yritysten kasvun tukemiseksi. Rahoitusohjelmassa yhdistetään sekä valtion panostukset että yksityinen raha. Yhteensä rahastot voivat nousta toimijallaan miljardiluokkaan.

Tekesille myönnetään valtuudet käyttää kehyskaudella vuosittain enintään 20 miljoonaa euroa siemenvaiheen yritysisiin tehtäviin pääomasijoituksiin. Teollisuussijoitus Oy:tä pääomitetään kehyskaudella vuosittain 30 miljoonalla eurolla uuden kasvuvaiheen yritysille suunnattavan kasvurahastojen rahaston perustamista varten. Sekä Tekesin että Teollisuussijoituksen sijoitukset tehdään rahastojen kautta, joiden pääomista vähintään puolet kerätään yksityisistä lähteistä.

Osana kasvurahoitusohjelmaa Tekesille siirretään vähitellen vuodesta 2014 alkaen kokonaisvastuu yritysten varhaisen vaiheen julkisista ke-

hittämistuista mukaan lukien pääomasijoitustoiminta.

ICT2015-työryhmän esityksen mukaisesti hallitus panostaa ICT-alan osaamisen vahvistamiseen. Suomeen luodaan kattava ja yhtenäinen sähköisten palveluiden palveluväylä, jota luotaessa painotetaan kustannustehokkuutta sekä kartoitetaan mahdollisuudet rajat ylittävään yhteistyöhön. Hallitus jatkaa selvitystyötä koskien Itämeren tietoliikennekaapelihanketta. Hallitus on varannut määrärahat kyberturvallisuuskeskuksen perustamiselle.

Hallitus jatkaa julkisten tietovarantojen avaamista. Muun muassa Ilmatieteen laitoksen sää- ja tutkatietoja sekä Liikenneviraston joukkoliikenteen reitti- ja aikataulutietoja luovutetaan avoimeen käyttöön.

Työllisyyspanostuksilla kasvun edellytyksiä

Hallituksen työlinja jatkuu. Nuorten yhteiskuntatakuuta vahvistetaan lisäpanostuksella erityisesti nuorten oppisopimuskoulutukseen. Osatyökykyisten työllistymistä helpotetaan mm. pidentämällä osasairauspäiväraha-kauden kestoa, lieventämällä ammatillisen kuntoutuksen kriteerejä ja jatkamalla työkyvyttömyyseläkkeen lepäämäänjättämislakia. Osasairauspäivärahalla mahdollistetaan osaaikainen työskentely omassa työssä ja tätä aikaa pidennetään nyt 150 päivään.

Työnteon taloudellista kannattavuutta parannetaan kasvattamalla ansiotuloverotuksen työtulovähennystä.

Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikassa määrärahoja suunnataan työllisyyttä ja kasvua edistäviin toimiin, varsinkin pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työllistymisen parantamiseksi. Maahanmuuttajien korkeaa työttömyyttä pyritään vähentämään panostamalla pitkäjänteiseen kotouttamiseen. Kotouttamisen osaamisyksikköön työ- ja elinkeinoministeriön yhteyteen kootaan hankkeissa syntyneitä osaamista ja käytäntöjä.

Kuntien rooli ja vastuu pitkäaikais-työttömyyden aktiivisessa hoidossa korostuu. Työmarkkinatuen rahoitusuudistuksella luodaan mahdollisuuksia yli 300 päivää työmarkkinatuella olleiden pääsyyn aktivointitoimenpiteiden piiriin. Tämä toteutetaan vuoden 2015 alusta osana kuntien tehtävien arviointia ja työllisyyspolitiikan vastuunjaon tarkistusta.

Kotitalouksien työn teettämisen edistämiseksi kotitalousvähennyksen enimmäismäärä korotetaan 2 400 euroon.

Harmaan talouden torjunta ja terve kilpailu

Harmaan talouden tehostettua torjuntaa jatketaan ja käynnistetään lisätoimenpiteitä, joiden avulla mm. lisätään verohallinnon resursseja harmaan talouden torjunnassa. Terveen kilpailun edistämisohjelman toimeenpanoa jatketaan ja valmistellaan lisäesityksiä rakenteellisten kilpailun esteiden poistamiseksi.

Otetaan käyttöön julkinen verovelkarekisteri vuonna 2014. Laajennetaan lähdeveron pidätysvelvollisuutta maksettaessa työkorvausta Suomessa tehdystä työstä. Selvitetään mahdollisuudet säätää tilintarkastajille raportointivelvollisuus rikosepäilyistään.

Terveen kilpailun ohjelmassa mukana olevat ministeriöt jatkavat ohjelman toimeenpanossa jo havaittujen kilpailun edistämiseksi tarvittavien lainsäädäntömuutosten valmistelua. Kilpailua edistäviä lainsäädäntömuutoksia valmistellaan ohjelmassa mukana olevissa ministeriöissä kaa-voitukseen ja rakentamiseen, digitaalisiiin markkinoihin, lääke- ja eläinlääkemarkkinoihin, jätemarkkinoihin sekä kolmannen sektorin asemaan liittyen.

Julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan kilpailuneutraaliteettia parannetaan. Annetaan eduskunnalle lakisäätös kunnallisen liiketoiminnan yhtiöittämisestä ja kilpailulain muutoksesta kilpailuneutraaliteetin valvomiseksi.

Kunta- ja sote-uudistus etenevät aikataulussa

Kuntarakennelaki annetaan eduskunnalle huhtikuun alussa siten, että laki voi tulla voimaan 1.7.2013 alkaen. Kuntien on tehtävä lain mukaiset selvitykset ja päätökset 1.7.2014 mennessä. Määräaikana riittävät selvitykset ja liitospäätökset tehneet kunnat ovat oikeutettuja valtion yhdistymisavustuksiin, muuhun muutostukeen sekä valtionosuusmenetysten kompensatioihin.

Valtio varautuu asettamaan vuoden 2013 aikana suurimmille kaupunkiseuduille (12) erityiset kuntajakoselvittäjät. Osana kuntajakoselvitystä tehdään kaupunkiseudun toiminnallisen kokonaisuuden arviointimenetely. Laaditaan kunkin kaupunkiseudun kuntien kanssa yhdessä räätälöity, yksilöllinen kulloinkin kyseistä sel-

vitysaluetta koskeva kuntajaon muutosta eli kuntaliitosta tukeva muutoksetukiohjelma. Samassa yhteydessä arvioidaan työnjaon uudistamista valtion ja kuntien välillä.

Hallitus arvioi kuntauudistuksen etenemistä loppuvuodesta 2013. Kaupunkiseutujen toiminnallisen kokonaisuuden arviointimenettelyn pohjalta valmistellaan suunnitelma kaupunkiseudun alueellisen eheyden varmistamiseksi.

Toteutetaan vuosina 2014–2017 toimintaohjelma, jolla vähennetään kuntien lakisääteisten tehtävien perusteella säädettyjä velvoitteita. Toimintaohjelman tavoitteena on saavuttaa yhden miljardin euron kokonaisvähennys kuntien ja kuntayhtymien toimintamenoihin vuoteen 2017 tasolla. Ministeriöt valmistele- vat lokakuun 2013 loppuun mennessä ministeriökohtaisen toimintaohjelman vuosille 2014–2017.

Velvoitteiden vähentämisen toimintaohjelman tueksi käynnistetään vuoden 2014 alusta paikallisia kokeiluja, joissa kokeilun avulla vähennetään velvoitteita. Paikallisissa kuntakokeiluissa ministeriöt ja kunnat sopivat yhdessä palveluja koskevat tavoitteet. Käynnistetään lähipalveluiden kehittämishanke yhteistyössä Kuntaliiton, STM:n ja OKM:n kanssa.

Kehitetään lähidemokratiaan liittyviä toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä sekä tukea näiden verkkoyhteistyöhön, koulutukseen ja pilotointiin yhteistyössä kuntien kanssa Suomen kuntaliiton käynnistämässä ja VM:n sekä OM:n rahoittamassa Kuntalaiset keskiöön -hankkeessa vuosien 2013 ja 2014 aikana.

Kehitetään kuntien makrotalouden ohjausta. Valmistellaan kuntalain kokonaisuudistuksen, valtionosuusjärjestelmän uudistuksen ja finanssipoliittisten säästöjen valmistelun kanssa yhteen sovitettuja toimenpiteitä peruspalveluohjelmamenettelyn vahvistamiseksi ja uuden kuntatalouden kehystarkastelun kehittämiseksi. Valtiovarainministeriö asettaa uudistusta valmistelemaan virkamiestyöryhmän.

Kuntien omaa veropohjaa vahvistetaan osoittamalla jäteveron tuottoa vastaava lisäys kunnille vuoden 2014 alusta alkaen. Lisäksi kiinteistöjen arvostamisperusteiden tarkistamisella vahvistetaan kuntien omaa veropohjaa.

Kuntauudistusta tuetaan rahoittamalla yhdistymisavustukset ja -selvitykset. Lisäksi valtionosuusmenetykset kompensoidaan kokonaan valtion varoista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen tavoitteena on vahvoinnin kuntiin perustuva, pääsääntöisesti kaksitasoinen integroitu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenne, jossa uuden laajan perustason tehtävien järjestämis- ja rahoitusvastuu on kunnilla. Tavoitteena on turvata sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalvelut.

Hallitus aloittaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain valmistelun välittömästi. Järjestämislaki tulee voimaan vuoden 2015 alussa. Sote-uudistusta viedään eteenpäin yhdessä kuntauudistuksen kanssa. Tavoitteena on järjestetään kuntapohjaisesti.

Laajan perustason sosiaali- ja terveyspalvelut järjestetään pääsääntöisesti vastuukuntamallilla. Vastuukuntamallin perusteista säädetään kuntalaissa. Vastuukuntina voivat toimia maakuntien keskuskaupungit ja luontaisiin työssäkäyntialueisiin perustuvat vahvat kunnat, joilla on riittävä kantokyky.

Sote-uudistuksen jatkovalmistelun perusteet ovat seuraavat:

Alle 20 000 asukkaan kunnalla on rahoitusvastuu asukkaidensa sote-palveluista, mutta ei itsenäistä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä vastuuta. Kunnan tulee kuulua pääsääntöisesti vastuukuntamallilla hallinnoituun sote-alueeseen, joka pystyy järjestämään laajan perustason palvelut.

Vähintään noin 20 000–50 000 asukkaan kunnille säädetään sote-järjestämissä oikeus järjestää perustason sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita. Muiden sote-palvelujensa saatavuuden turvaamiseksi 20 000–50 000 asukkaan kunnan on kuuluttava toiminnalliseen kokonaisuuteen, pääsääntöisesti vastuukuntamallilla hallinnoitavaan sote-alueeseen. Laajan perustason sote -palvelut, kuten erikoissairaanhoidon ja vaativat sosiaalipalvelut (tai osa palveluista) järjestetään sote-integraatio varmistuen. Vähintään noin 20 000–50 000 asukkaan kunnissa järjestetään ns. peruserikoissairaanhoidon palveluita siten, kun se on kunnan perustason sosiaali- ja terveydenhuollon ja koon kannalta tarkoituksenmukaista. Nykyisiä aluesairaaloita hyödynnetään palvelutuotannossa.

Vähintään noin 50 000 asukkaan kunnat voivat järjestää laajan perustason palveluita.

Vaativia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita varten muodostetaan viisi erityisvastuualuetta, jotka koor- dinoivat koko perustason sote-palveluiden järjestämistä, eri sairaaloiden ja muiden sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden keskinäistä työnjakoa ja yhteistyötä niin, että se tukee sosiaali- ja terveydenhuollon tarkoituksenmukaista toimintaa ja erityisosaamista.

Metropolialueen sote-palveluiden järjestäminen ratkaistaan erikseen. Muista alueellisista poikkeuksista päätetään osana järjestämislakia. Kielelliset oikeudet turvataan järjestämislain valmistelun yhteydessä.

Sote-uudistuksen alkuvaiheessa nykyiset sairaanhoitopiirit voivat jäsenkuntien niin halutessa jatkaa nykyisen kaltaisina kuntayhtyminä, mutta vuoteen 2017 mennessä nykyiset sairaanhoitopiirit hallinnollisina organisaatioina puretaan.

Erityisvastuualueet vastaavat vaativan keskitettävän erikoissairaanhoidon palveluiden sekä keskitettävien sosiaalihuollon palveluiden koordinoinnista ja ohjauksesta. Erva vastaa myös tutkimuksen, kehittämisen ja koulutuksen koordinoinnista. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisesta ohjauksesta ja koordinaatiosta.

Hallitus käynnistää asuntopoliittisen uudistuksen

Hallitus laati asuntopoliittisen uudistuksen, jolla tuetaan työvoiman alueellista liikkuvuutta. Uudistuksessa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että kohtuuhintaisen valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon rakennuttamisen edellytyksiä parannetaan kasvukeskuksissa. Tehdään kokonaisarviointi asuntopoliittikkaan liittyvistä kysyntä- ja tuotantotuista hallituskauden loppuun tammikuuhun 2015 mennessä. (kts. liite 1)

Poimintoja eri hallinnonalojen kehityksistä

Ulkoasiainministeriö pyrkii turvaamaan edustustoverkon kattavuuden poliittisen vaikuttavuuden ja palvelukykyyn säilyttämiseksi. Hallitusohjelman mukaisesti voimavaroja keskitetään maihin ja alueille, joiden taloudellinen ja poliittinen merkitys on kasvamassa. Samalla jatketaan

edustautumisen rakenteen ja toimintatapojen uudistamista.

Hallituksen tavoitteena on varmistaa kehitysyhteistyön määrärahakehitys, jonka puitteissa 0,7 prosentin määrärahataso suhteessa bruttokansantuloon ja Suomen kansainväliset sitoumukset voidaan saavuttaa. Hallitus tavoittelee kehitysyhteistyömäärärahojen BKTL-osuuden kasvua ohjaamalla päästöoikeuksien huutokaupasta kertyvät tulot kansainväliseen ilmastorahoitukseen ja kehitysyhteistyöhön sitä mukaan kun niitä kertyy.

Oikeusministeriö toteuttaa vuoden 2014 alusta lukien hovi- ja hallinto-oikeuksien rakenneuudistuksen. Käräjäoikeuksien rakenneuudistusta jatketaan. Syyttäjälaitoksessa tehostetaan kehyskaudella esitutkintayhteistyötä, edistetään nopeutetun oikeudenkäyntimenettelyn käyttöön-ottoa ja kehitetään syyttäjien työmenetelmiä. Toteutetaan Mikkelin ja Helsingin vankiloiden peruskorjaukshankkeet sekä osa Hämeenlinnan vankilan peruskorjauksesta, tarkoitukseen myönnetään kehyskaudella lisärahoitusta 5,2 miljoonaa euroa. Tämän jälkeen paljuselejä jää vielä jonkin verran Hämeenlinnan vankilaan.

Sisäasiainministeriö aloittaa poliisin hallintorakenneuudistuksen seuraavan vaiheen (Pora III) toimeenpano poliisin talouden sopeuttamiseksi toiminnan tehokkuutta lisäämällä ja organisaatiota yksinkertaistamalla. Terrorismin torjuntaa tehostetaan osoittamalla suojelupoliisille 1,6 miljoonan euron vuotuinen lisäys. Rajavartiolaitos varautuu rajanylitysliikenteen merkittävään kasvuun kehyskaudella kehittämällä rajanylityspaikkoja ja lisäämällä rajavartioiden määrää vuoteen 2017 mennessä 160 henkilötyövuodella mihin osoitetaan vuoden 2017 tasolla 10 miljoonan euron lisäys. Imatran ja Vaalimaan rajanylityspaikkojen kehittämiseen osoitetaan 1,3 miljoonaa euroa vuodelle 2014 ja 0,3 miljoonaa euroa vuosille 2015–2017.

Puolustushallinto jatkaa sopeuttamispäätösten toimeenpanoa menosäästöjen aikaansaamiseksi, menopaineiden hallitsemiseksi ja puolustusvoimauudistuksen toimeenpanon rahoittamiseksi. Reserviläiskoulutusta, harjoitustoimintaa sekä lento- ja alustoimintaa jatketaan supistetulla tasolla vielä vuonna 2014. Vuodesta 2015 alkaen lentotuntien, alusvuorokausien, kertausharjoituksissa koulu-

tettujen reserviläisten sekä varusmiesten sotaharjoitusperusteisten maastovuorokausien määrä palaute-taan tavoitetasolle. Varusmiehille turvataan maksuttomat matkat.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla otetaan käyttöön täydessä laajuudessaan uudistetut ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen ja korkeakoulutuksen haku- ja valintapalvelut, aikuiskoulutuksen hakupalvelut sekä koulutustietopalvelut. Nuorisotakuun toteutumista tuetaan lisäämällä ammatillisen koulutuksen opiskelijapaikkoja.

Nuorten oppisopimuskoulutusta vahvistetaan ja oppisopimuskoulutukseen tulee nuorille ennakkojakso. Kokeillaan joustavaa siirtymistä oppilaitosmuotoisesta ammatillisesta koulutuksesta oppisopimuskoulutukseen.

Jatketaan ammattikorkeakoulujen uudistamista. Valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistuksen aikataulussa arvioidaan miten ammattikorkeakoulujen rahoituksen siirto kunnilta valtiolle ja oikeushenkilöase-man muuttaminen toteutetaan. Uudistuksen tueksi valtio varautuu tekemään ammattikorkeakouluihin finanssisijoituksia vuonna 2015.

Opintotuki sidotaan indeksiin 1.8.2014 lukien. Opintotukijärjestelmää uudistetaan hallitusohjelman ja hallituksen rakennepoliittisen kannanoton mukaisesti tukemaan päätömistä opiskelua ja nopeampaa valmistumista.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalle perustetaan tutkimuksen vaikuttavuuden ja tehokkuuden lisäämiseksi Luonnonvaratutkimuskeskus vuoden 2015 alussa. Se muodostetaan Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksesta, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksesta ja Metsäntutkimuslaitoksesta.

Liikenne- ja viestintäministeriö suuntaa perusväylänpidon rahoitusta liikenneverkon päivittäiseen kunnossapitoon. Liikennepoliittisen selonteon linjauksen mukaisesti väyläinvestoinneista siirretään 100 miljoonaa euroa vuodessa liikenneverkon pieniin investointeihin ja ylläpitoon vuodesta 2016 alkaen. Hallitus turvaa käynnissä olevien liikennehankkeiden tehokkaan läpiviemisen ja hallituskaudella käynnistetään liikennepoliittisessa selonteossa nimeyty hankkeet.

ELY-keskusten määrärahoja lisätään vuosina 2014–2015 yhteensä 14,7

miljoonalla eurolla suhteessa aiempiin kehyksiin.

Elinkeino- ja innovaatiopolitiikan tavoitteena on lisätä innovatiivisten, nopeasti kasvavien ja kansainvälistyvien yritysten määrää. Hallitusohjelman mukaisesti Finnvera Oyj:n riskinottoa lisätään. Vuonna 2014 käynnistetään uusi innovatiiviset kaupunkiympäristöt (INKA) -ohjelma.

Työmarkkinakeskusjärjestöjen solmiman työurasopimuksen mukaisesti työttömyysturvan ansiopäivärahan tasoja vähennetään, jolloin korotettu ansio-osa poistuu. Lisäksi työllistymistä edistäviin aktiivitoimenpiteisiin osallistuvat saavat muutosturvan ansio-osan suuruista päivärahaa.

Työurasopimuksen mukaan alle kolmen vuoden työhistorian omaavien ansiopäivärahaikauden enimmäiskesto lyhenee 400 päivään, työssäoloa lyhenee 34 viikosta 24 viikkoon ja työllistymistä edistäviin aktiivitoimenpiteistä kieltäytyminen lyhentää päivärahaikautta 100 päivällä. Muutokset tulevat voimaan 1.1.2014.

Käynnistetään osatyökykyisten työllistymistä edistävä toimenpideohjelma. Edistetään nuorisotakuun toteutumista myös kuntoutustoimin.

Potilaiden oikeuksien soveltamista rajat ylittävissä terveydenhuollossa koskeva direktiivi, ns. potilasdirektiivi, huomioidaan kansallisessa lainsäädännössä 1.1.2014 lukien. Potilasdirektiivin mukaan potilas voi hakeutua hoitoon toiseen EU-maahan. Sairausrakuutuksen korvausten valtion osuuden arvioidaan lisääntyvän tämän vuoksi 2 miljoonalla eurolla vuonna 2014. Direktiivin toimeenpanoa varten perustetaan Kelan yhteyteen kansallinen yhteyspiste, jonka toimintakuluihin osoitetaan 0,7 miljoonaa euroa vuonna 2014.

Hallitus osaltaan mahdollistaa uuden lastensairaalan nopean rakentamisen aloittamisen. Valtakunnallista julkista terveydenhoitoa antavan lastensairaalan perustamiskustannuksiin myönnetään kehyskaudella 40 miljoonaa euroa.

Työn ja perhe-elämän yhteensovitusta edistetään käyttöönotettavalla uudella joustavalla hoitorahalla. Asumistuen enimmäisasiusmenoihin tehdään korotus.

Veteraanien vanhuudenhuollon palveluiden turvaamiseksi toteutetaan vuoden 2013 alusta lukien uudistuksia, joiden tavoitteena on varmistaa riittävät palvelut rintamaveteraaneille.

Rintamaveteraanien kuntoutusmäärärahaa korotetaan 6 miljoonalla eurolla ja pitkäaikaisen laitoshoidon häittästerajaa laskettiin 25 prosentista 20 prosenttiin vuoden 2013 alussa. Näiden kustannusvaikutus on yhteensä arviolta 9 miljoonaa euroa vuonna 2014 ja 8 miljoonaa euroa vuonna 2017.

Ympäristöministeriö panostaa öljyntorjuntavalmiuden parantamiseen peruskorjaamalla öljyntorjunta-alus Hylkeen sekä varustamalla uuden ulkovartiolaivan jääöljynkeruulaitteilla. Hylkeen peruskorjaukseen osoitetaan 12 miljoonaa euroa ja ulkovartiolaivan öljynkeruulaitteisiin 1,5 miljoonaa euroa vuonna 2014. Lisäksi ympäristövahinkojen torjuntaan osoitettua määrärahaa lisätään 0,6 miljoonaa euroa vuosina 2014–2015 ja 1,1 miljoonaa euroa vuosina 2015–2016. Ympäristöhallinnon ohjauksen vahvistamiseen ja valtakunnallisten tehtävien hoidon kehittämiseen varataan 2 miljoonaa euroa pysyvää määrärahaa koko kehyskaudelle.

Valtiontalouden tasapaino ja velka

Päätetyillä toimilla velkasuhteen kasvu taittuu vaalikauden loppupuolella. Nettosopeutuksen määrä on noin 600 miljoonaa euroa vuoden 2015 tasolla.

Valtiontalouden tulopohjaa vahvistetaan korottamalla erityisesti terveydelle haitallisten tuotteiden kuten alkoholin, tupakan sekä makeisten ja virvoitusjuomien verotusta. Verouudistuksella tavoitellaan myös merkittäviä terveyshyötyjä. Arvonlisäverotukseen hallitus ei tee muutoksia. Samalla yrityksistä ulos otettavien osinkojen sekä pääomatulojen verotusta kiristetään ja yritysten nykyisin saamia verotuksia poistetaan. Verotuksen rakenteen uudistus kannustaa investointeihin, selkeyttää verojärjestelmää sekä vähentää hallinnollista taakkaa ja haitallisen verosuunnittelun mahdollisuuksia. Lisäksi pääomatuloverotuksen progressiorajaa alennetaan 50 000 eurosta 40 000 euroon. Yritys- ja pääomatuloverotuksen muutos on tuloeroja kaventava.

Liite hallituksen kehysriihen tiedotteeseen 21.3.2013

Hallitus käynnistää asuntopoliittisen uudistuksen

Hallitus laati asuntopoliittisen uudistuksen, jolla tuetaan työvoiman alueellista liikkuvuutta. Uudistuksessa kiin-

nitetään erityistä huomiota siihen, että kohtuuhintaisen valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon rakennuttamisen edellytyksiä parannetaan kasvukeskuksissa. Tehdään kokonaisarviointi asuntopoliittikkaan liittyvistä kysyntä- ja tuotantotuista hallituskauden loppuun tammikuuhun 2015 mennessä.

Hallitus pitää perusteltuna, että aravalainakannan korkotasoa alennetaan siltä osin kuin ne ovat merkittävästi markkinakorkoja suurempia. Nykyistä korkotukijärjestelmää kehitetään muun muassa nostamalla lainanlyhennysten määrää nykyisestä. Tuetaan ryhmärakentamisen toimintaedellytyksiä, ja ARA-asuntoja ohjataan rakennuttamaan työsuhdeasunnoiksi. Valmistellaan suunnitelma siitä, miten varojen siirtoa valtion asuntorahastosta valtion budjetin menojen kattamiseksi voidaan rajoittaa.

Voimassa olevan MAL-aiesopimuksen toimeenpanossa varmistetaan kuntien kaavatuotannon riittävyys ja velvoite rakentaa alueelleen sopimuksen edellyttämä määrä kohtuuhintaista vuokra-asuntotuotantoa.

Maapolitiikan hoitoa kehitetään ja käytäntöjä yhtenäistetään Helsingin seudulla. Helsingin seudun MAL-aiesopimuksen sisältävän maankäyttösuunnitelman laadinnassa turvataan uusien alueiden saaminen kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon. Lisätään kunnallisten kaavojen tehokkuutta nykyisestä siten, että kunnat tarkistavat omalta osaltaan voimassaolevat ja uudet kaavat niiden rakennusoikeuden suhteen.

Uudistetaan kehittämisalueita koskeva säännöstö käyttökelpoiseksi sekä yhdyskuntien uudistamista ja eheyttämistä paremmin palvelevaksi. Nostetaan kilpailun edistämismisvelvoite yhdeksi näkökulmaksi maankäyttö- ja rakennuslakiin. Lisäksi tarkennetaan maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä velvoittamalla kunnat kaavojen valmistelun yhteydessä arvioimaan kaavoihin sisältyvien rakennusmääräyksiä kokonaistaloudelliset ja todelliset kustannusvaikutukset.

Kehitetään metropolialueen kaavoitusta ja selvitetään eri keinoin mahdollisuuksia syventää ylikunnallista yhteistyötä tavoilla, joilla varmistetaan yhdyskuntarakenteellisten ja asuntopoliittisten tavoitteiden toteutuminen alueella nykyistä järjestelmää paremmin.

Normitalkoita jatketaan nopealla aikataululla tavoitteena tarpeettoman sääntelyn purkaminen rakennuskustannusten alentamiseksi. Käynnistetään kuntien normitalkoot tehostamalla mm. asemakaavarakentamisen ja rakentamiseen liittyvien valintojen, ohjeiden ja määräysten taloudellisten vaikutusten arviointia. Uusien kerrostalojen esteettömyysmääräyksiä osalta otetaan käyttöön vuoden 2015 loppuun asti saakka määräaikainen kokeilu, jossa puretaan esteettömyysmääräyksiä muiden kuin ensimmäisen ja toisen kerroksen osalta. Tarkistetaan autopaikanormia maankäyttö- ja rakennuslaissa.

Käynnistetään metropolialueella vuoden 2015 loppuun asti ulottuva kokeilu, jossa ARA-tuetussa vuokra-asuntotuotannossa autopaikat irrotetaan asunnon hinnasta. Molemmilla toimenpiteillä tuetaan rakennuskustannusten alentamista.

Nykyinen kokeilulaki poikkeamis- päätösten toimivallan siirrosta tehdään pysyväksi osana maankäyttö- ja rakennuslain muutoksia.

Valtio-omisteinen Kruunuasunnot (A-Kruunu Oy) ryhtyy rakentamaan ja omistamaan kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja Helsingin seudulla. Asia valmistellaan jo seuraavaan lisätalousarvioon. Korkotukilainoituksen omavastuukorkoa alennetaan määräaikaisesti yhteen prosenttiin. Lisäksi otetaan käyttöön käynnistysavustus Helsingin seudulla, siten, että se vähentää kohteen oman pääoman tarvetta. Toimenpiteellä tuetaan erityisesti pieni- ja keskisuurten toimijoiden mahdollisuuksia rakentaa valtion tukemia normaaleja vuokra-asuntoja.

Kehitetään ARA-asuntojen vuokra määrityssäännöksiä niin, että turvataan asukkaiden asumismenojen kohtuullisuus. Alennetaan perusparannuksen korkotukilainoituksen omavastuukorko määräaikaisesti 3,4 prosentista 2,35 prosenttiin.

Korotetaan erityisryhmien investointiavustuksen myöntämismäärää ja lisätään samalla korkotukilainoituksen myöntämismäärää. Samalla arvioidaan investointiavustuksen avustusprosenttien taso.

Korotetaan hissi- ja korjausavustuksien myöntämismääriä. Samalla arvioidaan hissiavustuksen avustusprosentin suuruus ja selvitetään, miten hissiavustuksesta voidaan tehdä tarveharkintainen. Lisäksi korotetaan kunnallistekniikka-avustusta.

Valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon lisäämiseksi ja vuokra-asuntotuotannon vaihtoehtojen monipuolistamiseksi otetaan käyttöön nykyisen korkotukilainoituksen rinnalle uusi korkotukilainamuoto, jossa rajoitusaika on 20 vuotta ja tuen määrä pienempi.

Korkotukilainana voidaan myöntää EU-säädösten mukaisesti yhteisölle, jonka tarkoituksena on rakennuttaa, omistaa ja vuokrata asuntoja siten, että tuen kohteena olevia asuntoja on käytettävä sosiaalisin perustein valitaville asukkaille. Vuokrien määräämisessä käytetään omakustannusperiaatetta. Korkotukilainalla on valtion täytetäkaus. Tarkemmat määräykset korkotuen määrästä ja maksuajasta, korkotukilainan lyhennyksistä ja yleisistä ehdoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Samalla huolehditaan 40 vuoden korkotukilainan kilpailukykyisyydestä.

Hallitusohjelman mukaisesti yleishyödyllisyyslainsäädäntöä kehitetään asiaa selvittäneen työryhmän esitysten pohjalta kuitenkin siten tarkennettuna, että työryhmän ehdotuksia sovelletaan ainoastaan ARA-asuntojen uustuotantoon.

LUOVUTETUT MIETINNÖT

Selvityshenkilötyöryhmä luovutti **19.3.2013 ehdotuksensa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä** peruspalveluministeri Maria

Guzenina-Richardsonille. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä esitetään siirrettäväksi kunnilta sosiaali- ja terveydenhuollon alueille (sote-alue). Samalla sairaanhoitopiirien ja kehitysvammahuollon erityis- huoltopiirien kuntayhtymät purettai- siin ja toiminta organisoitaisiin uudel- leen. Suomeen muodostettaisiin 34 sote- aluetta/kuntaa, jotka vastaisivat lähes kaikkien sosiaali- ja terveyspal- velujen järjestämisestä. Sote-alueiden lisäksi ehdotetaan viittä sosiaali- ja terveydenhuollon erityisvastuualueet- ta, joilla on laajaa perustasoa tukevia ja koordinoivia tehtäviä, tutkimusta ja koulutusta. Yliopistosairaalat vas- taavat edelleen vaativimman hoidon tuottamisesta ja osaamisesta viidellä alueella. Selvityshenkilöiden ehdo- tukset perustuivat hallitusohjelman ja ministerityöryhmän linjauksiin sekä lukuisiin kuulemisiin viidellä alueella. Nykyään järjestämistä vastuu on noin 140 kunnalla tai yhteistoi- minta-alueella. Selvitystyöryhmän mukaan uudistusta tarvitaan, sillä terveyskeskus- ja sosiaalipalvelujen saatavuudessa on ongelmia ja väes- tön eriarvoistuminen on jatkanut kas- vuaan. Kuntien on myös yhä vaikeam- paa suoriutua palvelujen järjestämi- sestä, kun väestö ikääntyy ja työ- ikäisten määrä vähenee. Raportti on osoitteessa: http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=6511574&name=DLFE-26005.pdf Lisätietoja antaa työryhmän puheen- johtaja, kansliapäällikkö Päivi Sillan- aukee, p. 02951 63356, sosiaali- ja terveysministeriö.

Opetusministeri Jukka Gustafssonin asettama työryhmä esitti **15.3.2013 ehdotuksensa toimenpiteistä, joilla vahvistetaan koulutuksen ja työn yhdistämistä**. Työryhmän ehdotus sisältää uusia keinoja hallituksen nuorisotakuun toteuttamiseksi. Ehdo- tuksen mukaan opiskelijan mahdolli- suuksia siirtyä oppilaitosmuotoisesta koulutuksesta oppisopimuskoulutuk- seen edistetään, ja nuorten oppisopi- muskoulutukseen luodaan ennakkoi- jakso, jonka aikana nuorella on mah- dollisuus tutustua ei-työsopimussuh- teisesti työpaikkaan ja työnantajalla nuoreen. Lisäksi ammatillisen perus- tutkinnon osan suorittamista oppi- sopimuskoulutuksessa sekä työpai- kalla tapahtuvaa oppimista kokonai- suutena edistetään. Ehdotuksen tavoit- teena on työssäoppimispaikkojen lisääminen ja työpaikalla tapahtuvan opiskelun ja ohjauksen vahvistami- nen. Työryhmä arvioi ehdotustensa kokonaiskustannuksiksi 32,2 miljoonaa euroa, josta valtion osuudeksi tulisi 22,7 miljoonaa ja kuntien 9,5 miljoonaa euroa. Lisätietoja antavat kehittämisjohtaja Saana Siekkinen, 020 774 0153, SAK ja erityisavustaja Aleksi Kalenius, 040 125 1032, ope- tus- ja kulttuuriministeriö.

Valtioneuvoston viikkoa koskevat tiedustelut ja huomautukset pyydetään osoittamaan valtioneuvoston viestintäosastolle, os. Snellmaninkatu 1 A, 00170 Helsinki, p. 0295 160 139, 0295 160 126.

Edita Publishing Oy, Helsinki 2013